

Dərdin batman selləri

Bəxtiyar Ənvər oğlu İmanovun ölümünə elegiya

Yenə acısı dil yandıran, ağrısı sinə göynədən xəbər. Hardan gəldin? Necə gəldin?

Bəlkə, özümün taleyimdəki ağrı-acı bəxtimin çırağı kimi səni çağırır.

Zaman-zaman öz dərdimi, öz ağrımı özüm yaşamaq istədim. Amma dünyamın, dostlarımın, həyatımın rəngi olan insanların dərdi, ağrısı mənə sarı gəldikcə yolumu dəyişmədim, üzümü əvərəmədim. Sinəmi açdım; gəl, gəl, - dedim. Sən mənim ağrımsan.

**Mən əzəldən daş idim, əridim torpaq oldum,
Bitdim ağaç üstündə, bir yaşıl yarpaq oldum;
Gül oldum ümidişlərdə, çiçək oldum gözlərdə,
Yaşadum diləklərdə, bir yaşıl irmaq oldum.**

Əvvəlcə bu dörd misrənə düşüncəmdən keçirdim və öz-özü-mə dedim ki, elə bəlkə bu dörd misra dostum Ənvərin oğlu Bəxtiyarın vaxtsız ölümünə bir dost ağısı qədər yükü daşıyan.

Ancaq bu dörd misradan sonra gördüm ki, nigaran baxışlar var, incik duyğular var. Bir əsrə sığacaq ömür zamanın gecə rəftarından vaxtsız qırılıb gedirsə, sən necə sözü yarida saxlaya bilərsən

* * *

Tələbəlik dostum, bir az da dəqiq desəm, dostlarımın dostu, Tariyelin dostu, Qədimalı Rəhimovun can bir qəlb dostu, elə onlardan keçib mənə doğru gələn yolda mənə də əziz olan Ənvərin oğlunun ölüm xəbəri - özü də gənc, gələcək üfüqlərəcən yolu açıq olan ad-alov timsali bir oğulun vaxtsız ölüm xəbəri mənim ruhumdan şimşək kimi çaxıb keçdi.

Cox görmüşəm, ən nəhəng ağacı da birdən yanan, göy üzü-nü dağlayan şimşək özünün ildirim gücü ilə parçalayıb, oda, aloya bürüyür. Nəticədə kösəvə döndərir.

İnsan həyatında da qəflətən belə ildirimlər ən qüdrətli simaların belə ruhunu dağlaya bilir, sinəsini yandıra bilir.

Qədimalı zəng elədi: "Ay Əlirza, bilişən mən hardayam?". Dedim, ay Qədimalı, mən hardan bilim, sən indi hardasan, neyləyirsən? Axi heç neçə vaxtdı zəng etmirən. Qədimalı heç sözümüz bitirməyə imkan vermədi: "Bəs sənin xəbərin yoxdu, mən elə bilişəm ki, dünyanın hamısı bilir".

Bir az təəccüb qarışq, bir az da ruhuma çökən vahimənin altından güclü çıxaraq dedim, nəyi? "Bəs xəbərin yoxdu, Ənvərin oğlu vəfat edib".

Başqa vaxt olsaydı, yəqin ki, soruşardım, hansı Ənvərin? Axi bizim də el-obada tanıldıgımız çox Ənvər var. Qohumu da var, yadi da. Dostu da var, tanışı da.

Deyəsən, Qədimalı elə səsin o başından mənim özümü göründü. Qiymadı çox əzilməyim. "Ənvəri deyirəm də, Ənvər İmanovu".

Deyəsən, başa düşdüm.

Ənvəri tələbəlikdən tanıydım. İnstitutlardakı tədbirlərdən, yataqxanalardakı görüşlərdən. Qarayağız, yapışıklı adamdı. Hərdən də onun haqqında cilidlənmiş kitab obrazı gördüm. Elə bilirdim ki, bu kitabı bir kimsə nə vaxtsa heç oxumayacaq. Ancaq həyat dəyişdikcə, onun da oxuna bilən kitab olduğunu görməyim elə mənim özümün də həyatı güvəncimə yol açırdı. Ənvər o zamanın dili ilə desək, öz gücünə irəliləmişdi. Həm elm yolunda, həm də maarifçilik xidmətləri yolunda. Təhsil nazirliyində məsul vəzifədə işləmişdi. İndiki iş yeri də bizim hamımıza olan pedaqoji universitetdir.

Dəfələrlə zəng edib. Təyyardan, Tariyeldən sifarislər gəndərib, görüşlər arzusunda olduğunu bildirib. Amma heç birinə gedə bilməmişəm. İndi çox təəssüf edirəm, necə yaxşı oları, Ənvəri dərdsiz günlərində görməyim. İndi onunla necə görüşəcəm? Yaddaşımda tələbəlik dövrünün gənc, qıraq, qarabə-niz, bir az da üz sarıdan həbəsi görkəm, diqqət sarıdan türk şahinini xatırladan nüfuzedici baxışları həminki kimi görə bili-cəymmi? Bax bunu deyə bilmərəm.

Deyirlər ki, ad atanın, ananın arzu bostanıdır. Adla əkdiyi toxumun pərvəriş boyuna-buxununa baxıb verəcəyi barı gözləyər.

Əger belədirsə, dostum Ənvərin oğlunun adı Bəxtiyar idi. Gərək öz atasına, anasına verdiyi nəvə barından başqa, özü də nəvə barı görəydi.

Axi onun atasının adında da bir işiq motivi var. İşığa doğru gedən yolu qaranlıq kəsə bilməz axı.

Bəs necə oldu ki, bir gəncin ruhunda yanın atəşlərin işığı beləcə birdən-birə bir qara buludun arxasında görünməz oldu.

* * *

Neyləsəm də həyatın gətirdiyi faktların təlqin elədiyi həqiqətlərdən qaça bilmərəm.

Bu da Bəxtiyar Ənvər oğlunun yaşam yolundan fragmentlər:

İmanov Bəxtiyar Ənvər oğlu 04 avqust 1978-ci ildə doğulub. 179 nömrəli orta məktəbi 1995-ci ildə bitirib və həmin il Dillər Universitetinə daxil olub. 1999-cu ildə həmin təhsil ocağını bitirib; bakalavr dərəcəsində... 1999-2001-ci illərdə Gəncə Dövlət Universitetində magistraturaya daxil olub və oranı müvəffəqiyətlə bitirib. Təhsilini başa vurduqdan sonra Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin metodik xidmət sahəsində, sonra Bakı Sənaye Pedaqoji Texnikumunda, Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kollcində çalışıb. Son iş yeri Bakı Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində Sosial-İqtisadi Kollc olub. Olduğu və işlədiyi müddətdə əməklə, idmanla, idmanın əsasən boks, karate növləri ilə ciddi məşqul olub. Övladları: İmanov Nicat Bəxtiyar oğlu, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində təhsil alır. İmanov Ənvər Bəxtiyar oğlu, İnşaat Kollecində daxil olub. Hazırda Azərbaycan milli ordusunda həqiqi hərbi xidmətdə qulluq edir.

* * *

Vətən üçün, ölkə üçün, millət üçün bir gəncin hələ qədərincə ömrü yaşaya bilməmiş bir insan üçün tale yükü nədirse, onun hamısını şərəfle daşıybı.

Mən Bəxtiyarı görməmişdim, tanımındım, amma ömür yolu-na, əməl yoluна baxmaq təkcə mənim üçün yox, bəsirət gözü açıq olan hər kəs üçün onun kimliyindən qədərincə məlumat verir.

Yazının əvvəlində bir az ağır kədərin ovqatı altında bədbin danışırdım. Bəxtiyar adına yaraşmayan bədbinliklə danışmaq heç onun ömür yoluна da uyğun gəlmir.

İki ağıllı övladın atası hansı yaşda ölməyindən asılı olma-yaraq, bəxtiyarlığını özüne əbədi təmin edib.

Cox güman ki, Bəxtiyar qədərincə uzaqörən, dünyanın gəldi-gedərindən xəbərdar olan bir gənc imiş. Heç 45-ə qədər də çatmayıan yaşında övladlarına seçdiyi adların təntənəsinə baxmaq imkanı qazanıb. Nicat və Ənvər adlarının təntənəsinə. Nicat bütün çətinliklərdən çıxan, bütün əzabları yaşaya biləcək gücdə olan şəxsiyyətin bəxtiyarlığıdır. Zənnimcə, həyatın nik-bin ovqatı elə bu fəlsəfi düşüncə üzərində bərqrardır.

Xəbəri alduğum gündən çox keçməyib, Qədimalı soruşur, "nə oldu, sən allah Bəxtiyarı yaza bildin?". Tariyel zəng edir, susur. Deyirəm, eşidirəm, Tariyel, nə istəyirsən? Deyir, "heç, dedim, görüm qəzet çıxıb?"

* * *

Deyəsən Ənvər də - gənc oğul itkisindən mənim zənnimcə sarsılmayacaq gücdə olan, ancaq fiziki imkanlarının qədərində qürurunu qoruyaraq, Qədimalıya dediyi sözü mən də asanlıqla həzm edə bilmirəm. Bəlkə Əli Rza yazar, bilmirəm, daha kim yazar?

Mən də o iddiada deyiləm ki, yaza bildim. Amma daha bir dördlüyü bu yazının sonuna hissələrim, duyğularım özü gətirdi.

Dərdin batman selləri gözlərdən axıb getsin,

Əbədi ayrılığın şimşəyi çaxıb getsin;

Yazına payızınaaldanmasın bir kimsə,

Dünya mənim deyənlər yaşama baxıb getsin.

Deyəsən, yaza bilmədim. Neyləyim? Dərdin batman selləri bəzən elə gəlir ki, adamın düşünmək gücünü də əlindən alır. Olanıb budur, son gümanımı da deyirəm: bəlkə Ənvər məni başa düşdü.

Əli Rza Xələfli

13.10.2021